EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 12.3.2024.
COM(2024) 113 final

2024/0062 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije u okviru Međunarodnog vijeća za žitarice u vezi s pristupanjem Senegala Konvenciji o trgovini žitaricama iz 1995.

OBRAZLOŽENJE

1. PREDMET PRIJEDLOGA

Ovaj se Prijedlog odnosi na odluku kojom se utvrđuje stajalište koje treba zauzeti u ime Unije u okviru Međunarodnog vijeća za žitarice u vezi s pristupanjem Senegala **Konvenciji o trgovini žitaricama iz 1995.** („Konvencija”).

2. KONTEKST PRIJEDLOGA

2.1. Konvencija o trgovini žitaricama iz 1995.

Cilj je Konvencije unaprijediti međunarodnu suradnju u svim aspektima trgovine žitaricama, promicati širenje međunarodne trgovine žitaricama i osigurati najveću moguću slobodu tih trgovinskih tokova. Osim toga, cilj je Konvencije u najvećoj mogućoj mjeri pridonijeti stabilnosti međunarodnih tržišta žitarica u interesu svih članova, poboljšati svjetsku sigurnost opskrbe hranom te djelovati kao forum za razmjenu informacija i raspravu o problemima povezanima s trgovinom žitaricama koje iznesu članovi.

Konvencija je stupila na snagu 1. srpnja 1995. Unija je stranka Konvencije[1].

Europska unija Konvenciju je sklopila Odlukom Vijeća 96/88/EZ na razdoblje do 30. lipnja 1998. i otad se ona redovito produljuje. Konvencija se svaki put produljuje za najviše dvije godine u skladu s njezinim člankom 33. Zadnji je put produljena odlukom Međunarodnog vijeća za žitarice („IGC”) na njegovoj 58. sjednici, održanoj 14. lipnja 2023., i ostaje na snazi do 30. lipnja 2025.

2.2. Međunarodno vijeće za žitarice

IGC je međuvladina organizacija sa sjedištem u Londonu koja upravlja Konvencijom i nastoji ostvariti ciljeve utvrđene u članku 1. Konvencije. IGC je posebno usmjeren na:

(a) unapređenje međunarodne suradnje u svim aspektima trgovine žitaricama;

(b) promicanje širenja, otvorenosti i pravičnosti međunarodne trgovine žitaricama;

(c) doprinos stabilnosti međunarodnog tržišta žitarica, poboljšanje svjetske sigurnosti opskrbe hranom i doprinos razvoju zemalja čija gospodarstva ovise o komercijalnoj prodaji žitarica.

Ti se ciljevi nastoje postići povećanjem transparentnosti tržišta putem razmjene informacija, analiza i savjetovanja o razvoju tržišta i politika.

IGC trenutačno ima 29 članova, među kojima su mnogi od najvećih svjetskih proizvođača žitarica i neki veliki uvoznici žitarica. Uz Uniju među njegovim su članovima Argentina, Australija, Kanada, Indija, Japan, Rusija, Ukrajina, Ujedinjena Kraljevina i Sjedinjene Američke Države. S druge strane, Kina i Brazil nisu članovi IGC-a, a Egipat, jedan od najvećih uvoznika pšenice, napustio je IGC 1. srpnja 2023.

Svih 29 članova IGC-a ima ukupno 2000 glasova.

Kad je riječ o proračunskim postupcima (vidjeti članak 11. Konvencije), tj. utvrđivanju godišnjih financijskih doprinosa članova, Unija u 2023./2024.[2] ima 376 glasova.

---

[1] SL L 21, 27.1.1996., str. 47.

[2] Međunarodno vijeće za žitarice posluje na osnovi fiskalne godine koja traje od 1. srpnja do 30. lipnja.

Za donošenje odluka, tj. za glasovanje (vidjeti članak 12. Konvencije), 1000 glasova dijeli se na 11 članova izvoznika (uključujući Uniju s 240 glasova u 2023./2024.), a preostalih 1000 glasova na 18 članova uvoznika. Treba naglasiti da IGC u načelu djeluje na temelju konsenzusa i da je glasovanje zapravo vrlo rijetko.

Na sastancima IGC-a Uniju zastupa Komisija na temelju članka 17. UEU-a. Države članice mogu prisustvovati sastancima IGC-a, a posebno njegovim sjednicama.

2.3. Predviđeni akt Međunarodnog vijeća za žitarice

Izvršni direktor IGC-a 12. prosinca 2023. obavijestio je Komisiju da Senegal namjerava pristupiti Konvenciji. Službeni zahtjev podnesen je 22. prosinca 2023., a članovi IGC-a obaviješteni su o njemu 3. siječnja 2024.[3]

IGC je zahtjev Senegala razmotrio na 59. sjednici, koja je održana 24. siječnja 2024. Na toj sjednici IGC se složio da bi odluku o zahtjevu trebalo donijeti pisanim postupkom (dopisno glasovanje), s rokom 24. travnja 2024. Ako do tog datuma nijedan član IGC-a ne pošalje pisani prigovor, pristupanje Senegala stupit će na snagu 1. svibnja 2024.

U skladu s člankom 27. stavkom 2. Konvencije, mogu joj pristupiti vlade svih država pod uvjetima koje IGC smatra primjerenima. U skladu s pravilom 33. točkom (d) Poslovnika Konvencije o trgovini žitaricama („Poslovnik”) Upravni odbor razmatra zahtjeve za pristupanje podnesene na temelju članka 27. stavka 2. i izdaje preporuke IGC-u.

Broj glasova zemlje pristupnice za potrebe članka 11. Konvencije (tj. godišnji financijski doprinos članica) određuje se na temelju udjela ukupne trgovine žitaricama zemlje pristupnice u ukupnoj trgovini žitaricama svih zemalja članica IGC-a, u skladu s pravilom 33. točkom (b) Poslovnika.

U skladu s člankom 12. stavkom 1. Konvencije, IGC mora utvrditi koji su članovi za potrebe Konvencije izvoznici, a koji uvoznici, uzimajući u obzir obrasce trgovanja žitaricama i stajališta tih članova. U skladu sa stavcima 2. i 3. tog članka, IGC određuje njihova glasačka prava.

Iako u Konvenciji nisu utvrđena posebna pravila o dopisnom glasovanju (ni o pisanom postupku), u članku 14. Konvencije, koji se odnosi na „odluke IGC-a”, nije propisano da se takve odluke moraju donijeti na sjednici IGC-a.

3. STAJALIŠTE KOJE TREBA ZAUZETI U IME UNIJE

Unija je od početka aktivna članica IGC-a i podupire širenje te organizacije.

Senegal je važan proizvođač riže i grubih žitarica, no nije samodostatan i ne može zadovoljiti cjelokupnu domaću potražnju. Stoga mora uvoziti dodatne količine žitarica, uključujući pšenicu.

Ako članovi IGC-a odobre pristupanje Senegala Konvenciji, on će biti član uvoznik u skladu s člankom 12. Konvencije. Budući da je Unija članica izvoznica, pristupanje Senegala neće utjecati na broj glasova koji je Uniji dodijeljen za glasovanje na temelju članka 12. Konvencije. Međutim, zbog pristupanja Senegala mogao bi se, od fiskalne godine 2024./2025., blago smanjiti broj glasova dodijeljen Uniji na temelju članka 11. Konvencije, koji se koristi za određivanje financijskog doprinosa članova.

[3] Dokument IGC-a AC(23/24)Misc.1.

Svrha je ovog Prijedloga zatražiti od Vijeća da Komisiju ovlasti da u ime Unije glasuje za pristupanje Senegala Konvenciji.

4. PRAVNA OSNOVA

4.1. Postupovna pravna osnova

4.1.1. Načela

Člankom 218. stavkom 9. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) predviđeno je donošenje odluka kojima se utvrđuju „stajališta koja u ime Unije treba donijeti tijelo osnovano na temelju sporazuma kada je to tijelo pozvano donositi akte koji proizvode pravne učinke, uz iznimku akata kojima se dopunjuje ili mijenja institucionalni okvir sporazuma”.

Pojam „akti koji proizvode pravne učinke” obuhvaća akte koji proizvode pravne učinke na temelju pravila međunarodnog prava kojima se uređuje predmetno tijelo.

4.1.2. Primjena na ovaj predmet

Predviđenim aktom IGC-a proširuje se članstvo u toj organizaciji. Predviđeni akt IGC-a proizvodi pravne učinke jer će se njime utvrditi uvjeti tog pristupanja, a posebno jer će utjecati na ravnotežu u odlučivanju u IGC-u, čije se odluke donose većinom glasova članova izvoznika i članova uvoznika i obvezujuće su za članove, kako je navedeno u članku 14. Konvencije.

Predviđenim aktom ne dopunjuje se niti se mijenja institucionalni okvir sporazuma.

Stoga je postupovna pravna osnova za predloženu odluku članak 218. stavak 9. UFEU-a.

4.2. Materijalna pravna osnova

4.2.1. Načela

Materijalna pravna osnova za odluku na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a prije svega ovisi o cilju i sadržaju predviđenog akta o kojemu se zauzima stajalište u ime Unije. Ako predviđeni akt ima dva cilja ili elementa te ako se može utvrditi da je jedan od ta dva cilja ili elementa glavni, a drugi samo sporedan, odluka na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a mora se temeljiti na samo jednoj materijalnoj pravnoj osnovi, naime onoj koju zahtijeva glavni ili prevladavajući cilj ili element.

4.2.2. Primjena na ovaj predmet

Glavni cilj i sadržaj predviđenog akta odnose se na trgovinu poljoprivrednim proizvodima.

Stoga je materijalna pravna osnova predložene odluke članak 207. stavak 4. prvi podstavak UFEU-a.

4.3. Zaključak

Pravna osnova predložene odluke trebao bi biti članak 207. stavak 4. prvi podstavak UFEU-a u vezi s člankom 218. stavkom 9. UFEU-a.

5. OBJAVA PREDVIĐENOG AKTA

Pristupanje Senegala utjecat će na raspodjelu glasova članova u IGC-u za proračunske postupke na temelju članka 11. Konvencije. Stoga je primjereno odluku Vijeća nakon donošenja objaviti u *Službenom listu Europske unije*.

2024/0062 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije u okviru Međunarodnog vijeća za žitarice u vezi s pristupanjem Senegala Konvenciji o trgovini žitaricama iz 1995.

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 207. stavak 4. prvi podstavak u vezi s člankom 218. stavkom 9.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

(1) Unija je Konvenciju o trgovini žitaricama iz 1995. („Konvencija”) sklopila Odlukom Vijeća 96/88/EZ[1] i Konvencija je stupila na snagu 1. srpnja 1995. Konvencija je prvotno sklopljena na razdoblje od tri godine.

(2) Na temelju članka 33. Konvencije Međunarodno vijeće za žitarice može produljiti Konvenciju za uzastopna razdoblja koja u svakom slučaju nisu dulja od dvije godine. Od njezina sklapanja Konvencija je redovito produljivana za daljnja razdoblja od dvije godine. Konvencija je zadnji put produljena odlukom Međunarodnog vijeća za žitarice 14. lipnja 2023.[2] i ostaje na snazi do 30. lipnja 2025.

(3) U skladu s člankom 27. stavkom 2. Konvencije, mogu joj pristupiti vlade svih država pod uvjetima koje Međunarodno vijeće za žitarice smatra primjerenima.

(4) Senegal je 22. prosinca 2023. podnio službeni zahtjev za pristupanje Konvenciji. Ako se taj zahtjev odobri, Senegal će 1. svibnja 2024. postati član Konvencije.

(5) Senegal je važan proizvođač riže i grubih žitarica, no nije samodostatan i ne može zadovoljiti cjelokupnu domaću potražnju, stoga mora uvoziti dodatne količine različitih žitarica.

(6) Ako se odobri zahtjev Senegala za pristupanje Konvenciji i sudjelovanje u radu Međunarodnog vijeća za žitarice, Senegal će biti član uvoznik u skladu s člankom 12. Konvencije. Budući da je Unija članica izvoznica, pristupanje Senegala neće utjecati na broj glasova koji je Uniji dodijeljen za glasovanje na temelju članka 12. Konvencije. Međutim, zbog pristupanja Senegala mogao bi se, od fiskalne godine 2024./2025., smanjiti broj glasova dodijeljen Uniji na temelju članka 11. Konvencije, koji se koristi za određivanje financijskog doprinosa članova.

(7) Primjereno je utvrditi stajalište koje treba zauzeti u ime Unije u okviru Međunarodnog vijeća za žitarice i odobriti pristupanje Senegala Konvenciji,

---

[1] Odluka Vijeća 96/88/EZ od 19. prosinca 1995. o odobravanju od strane Europske zajednice Konvencije o trgovini žitaricama i Konvencije o pomoći u hrani, koje čine Međunarodni sporazum o žitaricama iz 1995. (SL L 21, 27.1.1996., str. 47.). [ELI iznimno nije dostupan]

[2] Odluka Vijeća (EU) 2023/991 od 15. svibnja 2023. o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije u Međunarodnom vijeću za žitarice u vezi s produljenjem Konvencije o trgovini žitaricama iz 1995. (SL L 135, 23.5.2023., str. 114., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/991/oj).

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Stajalište koje treba zauzeti u ime Unije u okviru Međunarodnog vijeća za žitarice jest da se odobrava pristupanje Senegala Konvenciji o trgovini žitaricama iz 1995.

Članak 2.

Ova je Odluka upućena Komisiji.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Vijeće
Predsjednik